

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΜΗΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Η διαμόρφωση της μεσαιωνικής ελληνικής βυζαντινής αυτοκρατορίας

Στα χρόνια της **Ισαυρικής ή συριακής δυναστείας (717-802)** και της **δυναστείας του Αμορίου (802-867)** διαμορφώθηκε το μεσαιωνικό ελληνικό βυζαντινό κράτος.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- 1) Σταθεροποιήθηκαν τα σύνορα μεταξύ Βυζαντίου και αραβικού χαλιφάτου. Στα μέσα του 9^{ου} αιώνα άρχισε η βυζαντινή αντεπίθεση στη Μ. Ασία.
- 2) Στα Βαλκάνια το Βυζάντιο αντιμετώπισε με επιτυχία τη βουλγαρική απειλή και άρχισε να αφομοιώνει τους σλαβικούς πληθυσμούς.

ΓΛΩΣΣΑ-ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

- 1) Ενισχύθηκε ο ελληνικός χαρακτήρας της αυτοκρατορίας.
- 2) Περιορίστηκε η χρήση και η γνώση της λατινικής γλώσσας.
- 3) Οργανώθηκαν πιο καλά οι διοικητικές υπηρεσίες του κράτους, με σημαντικότερη αυτή της εξωτερικής πολιτικής.
- 4) Ο πληθυσμός αυξήθηκε κατά τον 9^ο αιώνα.

ΘΕΜΑΤΑ -ΣΤΡΑΤΟΣ

- 1) Τα θέματα γενικεύτηκαν στη Μ. Ασία και επεκτάθηκαν στα Βαλκάνια. Οι στρατηγοί των θεμάτων απέκτησαν μεγάλη δύναμη και συχνά γίνονταν επικίνδυνοι για την κεντρική εξουσία με αποτέλεσμα να ξεσπούν εξεγέρσεις που οργανώνονταν από αυτούς.
- 2) Οι στρατιώτες-αγρότες αποτελούσαν τον θεματικό στρατό. Αυτοί είχαν δικά τους κτήματα και σε περίπτωση εχθρικής επίθεσης ήταν υποχρεωμένοι να πολεμήσουν με δικά τους έξοδα.
- 3) Οι μισθοφόροι περιορίστηκαν, αφού αναπτύχθηκε ο θεματικός στρατός.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (ΕΜΠΟΡΙΟ, ΓΕΩΡΓΙΑ, ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ)

- 1) Στη βυζαντινή ύπαιθρο κυριάρχησε η μικρή και η μεσαία ιδιοκτησία. Ο χαρακτήρας της οικονομίας παρέμεινε κυρίως αγροτικός.
- 2) Η οικονομία ανέκαμψε, η οικονομική κρίση ξεπεράστηκε (από τα χρόνια του Κωνσταντίνου του Ε΄, γύρω στο 750) : αυξήθηκαν τα κρατικά έσοδα και αναπτύχθηκε το εμπόριο και η βιοτεχνία.
- 3) Ο αυτοκράτορας **Νικηφόρος Α΄ (802-811)** πήρε κάποια τολμηρά μέτρα για την ανάκαμψη του εμπορίου και την αύξηση των εσόδων του κράτους. Αυτά τα μέτρα ονομάστηκαν από τους εχθρούς του Νικηφόρου, κακώσεις.

Παράθεμα «Οι λεγόμενες κακώσεις του Νικηφόρου», σελ.32

Ερώτηση : Οι υπήκοοι του Βυζαντίου πλήρωναν πολλούς φόρους. Αφού μελετήσετε το παράθεμα, να αναφέρετε τους σημαντικότερους.

1. Ενδεικτική απάντηση :

Οι φόροι που επιβλήθηκαν από τον Νικηφόρο Α΄ ήταν :

α) Το αλληλέγγυον, φόρος που επιβάρυνε τους πιο πλούσιους για λογαριασμό των φτωχών μιας κοινότητας, οι οποίοι δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να